

Przestrzenie przekładu

3

Prace Naukowe

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3811

Przestrzenie przekładu

3

pod redakcją

Jolanty Lubochy-Kruglik, Oksany Małysy i Gabrieli Wilk

Redaktor serii: Językoznawstwo Słowiańskie
Henryk Fontański/Jolanta Lubocha-Kruglik

Recenzenci
Halina Bartwicka
Alicja Pstyga

Spis treści

Od redaktorów	9
-------------------------	---

Zagadnienia ogólne

Monika Płużyczka Eyetracking jako poszerzenie translatorycznej perspektywy badawczej	13
Weronika Sztorc Jak powstaje przekład? Przypisy dotyczące warsztatu tłumacza	29
Patrycja Bobowska-Nastarzewska O przekładalności idiolektu filozofa – garść autorskich refleksji o przekładzie tekstów filozoficznych	41
Anna Głogowska Od rosyjskiej <i>fielosophii</i> do polskiej <i>chwilozofii</i> . Etymologia ludowa w tłumaczeniu	57

Przekład artystyczny

Joanna Warmuzińska-Rogóż Przyczynek do refleksji nad procesem wydawniczym na przykładzie quebeckich <i>Dzieci stamtąd</i> Arlette Cousture w polskim przekładzie	71
Сергей Сидоренко Поликультурный мир романа Марии Матиос <i>Солодка Даруся</i> в оригинале и русском переводе	83

Aurelia Kotkiewicz, Renata Niziołek Biesy w Moskwie. O polskim i francuskim tłumaczeniu powieści <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa	97
Zofia Małysa Kulinaryny trójkąt na trawie – o tłumaczeniu tytułu obrazu Édouarda Maneta <i>Le Déjeuner sur l'herbe</i>	105
Piotr Mamet, Gabriela Wilk „Miłosne” gry słowne Agenta 007 w tłumaczeniu na język polski i rosyjski	115
Лукаш Гемборек Синкретизм слов как способ выражения юмора. Переводческий аспект.	131
Анастасия Уржа «...Сказал он» или «...вздыхнул он»? Интерпретация глаголов, вводящих речь, в русском художественном переводе	145
Людмила Галий Перевод многокомпонентных местоименных конструкций с подлежащим предложением с английского на русский и украинский языки	157
Сирье Купп-Сазонов Переводят ли мужчины и женщины действительно по-разному? (на материале четырёх эстонских переводов повести А.Н. Толстого <i>Золотой ключик, или приключения Буратино</i>)	171
Małgorzata Borek Poezja Afanasija Feta w przekładzie na język polski	181
Aleksandra Jackiewicz „Moja poezja niczego nie tłumaczy”. Różewicza portret w przekładach na język hiszpański	193

Przekład specjalistyczny

Ewa Białek Translaty nieopisane – badania empiryczne (na materiale rosyjsko-polskim)	205
Ilona Delekta Eufemizmy na rynku pracy, czyli jeszcze o poprawności politycznej. Dylematy tłumacza	219
Анна Бонек Переводческое толкование правовых текстов	231
Joanna Janusz Teoria skoposu w przekładzie włoskich tekstów specjalistycznych z zakresu prawa karnego. Studium jednego przypadku	239

Давид Адамчик	
Термины трудового права и специфика их перевода (на материале трудовых кодексов Российской Федерации и Республики Польша)	249
Anna Kizińska	
Polskie ekwiwalenty terminów związanych z przysposobieniem (prawo rodzinne) – studium przypadku	259
Magdalena Łomzik	
Nazwy instytucji w tłumaczeniu poświadczonym – w teorii i praktyce	269
Aleksandra Wojnarowska	
Wyrazy realia a przekład współczesnych bułgarskich przepisów kulinarnych na język polski	279
Justyna Sekuła	
Platforma MOODLE i metoda WEBQUESTU – czyli innowacyjne zajęcia z przekładu specjalistycznego	291
Ewa Zwierzchoń-Grabowska	
Oprogramowanie CAT w pracy początkujących tłumaczy	301

Od redaktorów

Przekazujemy do rąk Państwa trzeci tom monografii zbiorowej *Przestrzenie przekładu*. Zebrane tu prace przekładoznawców z Polski, Rosji, Ukrainy i Estonii są wynikiem interdyscyplinarnego dyskursu, w którym zetknęły się różne metody stosowane we współczesnych badaniach nad przekładem – zarówno artystycznym, jak i specjalistycznym. Pokazują one jak pojemna jest przestrzeń przekładu, wykazują też jej wielowymiarowość, czego efektem są szerokie możliwości interpretacji opisywanych zjawisk. Publikacja kierowana jest do wszystkich, których ta dziedzina interesuje – zawiera zarówno propozycje teoretyczne, jak i rozwiązania szczegółowe.

Monografię podzielono na trzy główne części. W pierwszej z nich omówione zostały zagadnienia ogólne, m.in. możliwości wykorzystania w badaniach nad przekładem metod eyetrackingowych, rola paratekstu w warsztacie tłumacza oraz możliwości przekładu tekstów filozoficznych i nienormatywnych.

W części poświęconej przekładowi artystycznemu odnajdujemy konkretne rozwiązania dotyczące utworów reprezentujących różne pary językowe, a więc również różne kultury. Wiele z zaprezentowanych tu prac zawiera nowe propozycje, pozostałe zaś wzbogacają dotychczasowe ustalenia, stanowiąc punkt wyjścia do dalszej dyskusji.

Na trzecią część tomu składają się artykuły z zakresu przekładu specjalistycznego, tradycyjnie już przynoszące wiele rozwiązań praktycznych, które z pewnością zainteresują tłumaczy tego rodzaju tekstów, ale też adeptów zawodu.

Nie ulega wątpliwości, że prezentowane tu podejścia nie wyczerpują wszystkich możliwości opisu i interpretacji. Należy je zatem traktować jako propozycję i zachętę do czynnego włączenia się do dyskusji. A więc – do kolejnego spotkania!

*Jolanta Lubocha-Kruglik
Oksana Małysa
Gabriela Wilk*

Redakcja: Oksana Małysa, Agnieszka Boniatowska

Projekt okładki: Anna Paszkowska

Korekta: Marzena Marczyk, Gabriela Wilk

Łamanie: Barbara Wilk, Marek Zagniński

Copyright © 2019 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISBN 978-83-226-3560-5

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-226-3561-2

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 19,5. Ark. wyd. 20,5.
Papier offset. kl. III, 90 g. Cena 64 zł (w tym VAT)

Druk i oprawa: Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7-9, 71-063 Szczecin